

บทที่ ๒

ภูมิหลังทางความคิดของเกาฏิลยะ และมาเคียเวลลี

๒.๑ ภูมิหลังทางความคิดของเกาฏิลยะ

๒.๑.๑ เหตุการณ์ทางการเมืองและสภาพแวดล้อม

ประมาณ ๓๒๗ ปี ก่อนคริสตกษัตริราช เมื่อพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander) ยกกองทัพมาตีอินเดียขึ้น อินเดียยังแตกแยกเป็นแคว้นเล็กแคว้นน้อย ความต้องการรวมรัฐต่าง ๆ เข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมีอยู่โดยทั่วไปในความคิดของประชาชนที่มีการศึกษา

ดังนั้นเมื่อพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ยกกองทัพกลับ โดยทิ้งทหารบางส่วนไว้ปกครองดินแดนที่ยึดได้ ความคิดที่จะรวมชนเผ่าต่าง ๆ และรัฐเล็ก ๆ ตลอดจนราชอาณาจักรและสาธารณรัฐใหญ่น้อยให้เป็นรัฐเดียวกัน หรือความเร่งเร้าเพื่อให้ไปสู่รัฐอันมีเอกภาพ และศูนย์กลางการบริหารเดียวกันจึงได้ทวีความรุนแรงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้มีความรู้ความสามารถเช่น เกาฏิลยะ

เกาฏิลยะในฐานะอาจารย์ของเจ้าชายจันทรคุปต์แห่งราชวงศ์โมริยะ ผู้มีความคิดว่าตนสามารถสร้างกษัตริย์ที่เด็ดเดี่ยวยิ่งใหญ่ และสร้างบ้านเมืองที่เจริญรุ่งเรืองให้อินเดียได้ จึงเริ่มปลุกระดมความรักชาติ โดยปลุกเร้าให้ประชาชนลุกขึ้นขับไล่ผู้รุกรานชาวต่างชาติ^๑ ให้ออกไปเสียจากดินแดนของอินเดีย การเรียกร้องให้เกิดความรักชาติ ช่วย

---

^๑ ประมาณ ๓๑๗ ปี ก่อนคริสตกษัตริราช ชาวอินเดียได้ผนึกกำลังกันขับไล่ทหารของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ ซึ่งปกครองอินเดียบางส่วนของอินเดียให้ออกจากประเทศอินเดียไปจนหมด ฝาสูช อินทราวุธ, ประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ (นครปฐม : ภาควิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๕), หน้า ๓๒.

ให้พระเจ้าจันทร์คุปต์ได้คนมาช่วยมากมาย และด้วยความร่วมมือของคนเหล่านั้น พระเจ้าจันทร์คุปต์ก็ยাত্রาทัพผ่านอินเดียภาคเหนือ และภายในเวลา ๒ ปี หลังจากการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ พระเจ้าจันทร์คุปต์ก็สามารถยึดนครปาฐลีบุตรและอาณาจักรทั้งหมดไว้ได้ แล้วสถาปนาจักรวรรดิโมริยะขึ้นแทนภายใต้คำแนะนำของเกาฏิลยะ

๒.๑.๒ บ่อเกิดของคัมภีร์รโรรคศาสตร์

ที่มาของศาสตร์การปกครองของอินเดียยังคงคลุมเครืออยู่มาก กฎเกณฑ์คำสอนของวิชานี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ครั้งโบราณกาล คือก่อนยุค สงครามมหาภารตะ เนื่องจากอินเดียเป็นประเทศที่มีอาณาจักรน้อยใหญ่มากมาย เขตแดนของรัฐทั้งหลายย่อมทำให้เกิดปัญหาการบริหารกิจการภายในรัฐ และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐเพื่อนบ้าน ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งสูง ๆ ของบ้านเมืองจึงเริ่มให้ความสนใจในเรื่องการบริหารรัฐ

"คัมภีร์พระเวท (Vedic) ให้ความกระจ่างในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติของรัฐบาลในยุคนี้"^๑ ซึ่งในขณะนั้นมนุษย์เราปฏิบัติตามธรรมะ (Dharma) โดยไม่มีกฎหมาย ไม่มีนักปกครอง และไม่มีการลงโทษ แต่ช่วงนี้มนุษย์ก็ถูกครอบงำด้วยความหลงกลวง เข้าใจผิด ความพอใจ กิเลส นานัปการ ตามวิสัยของมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย เล่ากันว่า มนุษย์รังแกเทพเจ้าถึงขนาดที่ว่าเทพเจ้าถูกบังคับด้วยพิธีกรรมจนต้องหันหน้าเข้าพึ่งพระพรหม ซึ่งเป็นผู้สร้างเพื่อหาทางออก

พระพรหม จึงให้การรับประกันแก่ประชาชนและพร้อมทั้งสร้างเรื่องราวขึ้นจนกลายเป็นคัมภีร์ที่ใช้เป็นหลักเพื่อให้เกิดการเป็นอยู่ที่มีระเบียบและสงบบนมนุษยโลก ซึ่งประกอบด้วย

---

^๑ ศาสตราจารย์ Max Miller ให้ความเห็นว่า บทประพันธ์ทั้งหลายในพระเวท ไม่น่าจะแต่งขึ้นก่อน ๑,๕๐๐ ปีก่อนคริสตศวรรษ ส่วน Hugo Winkler ได้ค้นพบแผ่นดินเผาหลายแผ่นที่ Bonghaz Kue ใน Armenia แผ่นดินเผาเหล่านี้บรรจุข้อตกลงของชนสองเผ่า โดยอ้างชื่อ มิตรระ วรุณ อินทระและนาสตัย ซึ่งเป็นเทพสำคัญในพระเวท ดังนั้นอายุของสนธิสัญญาดังกล่าวน่าจะเป็นปีคริสตศักราช ๑๕๕๐ อุดม รุ่งเรืองศรี.

ข้อความนับสาม โศลก^๑ เป็นเรื่องเกี่ยวกับตรีวรรค (trivarga) คือธรรมะ (Dharma) ธรรมะ (Artha) และกามะ (Kama)

"ในคัมภีร์ดังกล่าวมีรายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดเกี่ยวกับทัณฑนิติเท่านั้นจึงเห็นได้ว่าบทความของ พรหมเทวะนั้นเกี่ยวข้องกับนิติศาสตร์ ซึ่งในโคลงที่ ๗๘ มีส่วนยืนยันข้อเท็จจริงข้อนี้ เพราะมีชื่ออย่างแจ่มชัดว่าทัณฑนิติ (Dandaniti)"^๒

อรรถศาสตร์ ซึ่งได้แก่ทัณฑนิตินี้เกี่ยวข้องกับการปกครองชั้นแรกในเรื่องปัญหาของการบริหาร รวมทั้งการจัดการทางกฎหมายและการลงโทษอาชญากรรม อรรถศาสตร์หรือทัณฑนิติจึงหมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยการเข้าครอบครองและป้องกันโลก^๓

^๑ข้อความ เป็นสามบทนี้ได้ถูกตัดทอนลงโดยความเห็นของนักปกครองที่ต่างกันในแต่ละสมัย จนระยะหลังพฤหัสปติ (Brhaopati) ตัดทอนลงเหลือสามพันบท ซึ่งรู้จักกันในนามของพฤหัสปติศาสตร์ และในที่สุด อุสะนะ (Usana) ได้ตัดทอนลงจนเหลือพันบท เรียกว่าอุสะนะศาสตร์

^๒ทัณฑนิติ หมายความว่า การใช้ไม้เรียวลงโทษ และต่อมาหมายถึงวิธีการเก่า ๆ ในการลงโทษผู้ทำผิดโดยผู้ปกครอง ทัณฑะ (Dunda) กลายเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจของรัฐ เป็นไปได้ว่าตั้งแต่แรกนั้นทัณฑนิติถูกใช้ เป็นวิชาบริหารแห่งความยุติธรรม R.P. Kangle, Kautilya's Arthashastra Book III A Study (India: University of Bombay 1965), p. 3.

^๓ความเป็นมาของอรรถศาสตร์ในอรรถศาสตร์เล่ม ๓ บทที่ ๑ ของ เกาฏีลยะนั้นกล่าวว่าธรรมศาสตร์มีมาก่อนอรรถศาสตร์ และอรรถศาสตร์มีมาก่อนกรรมศาสตร์ ๓ วิชานี้เป็นตรีวรรคติดตามกันมาเป็นยุค ๆ

พวกปุโรหิตรุ่นเก่าได้ใช้คำสอนหรือกฎข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องการบริหารรัฐ และนโยบายของรัฐทั้งภายในและภายนอกรัฐในสมัยก่อนนั้น เพื่อชี้แนวทางการปกครองแก่กษัตริย์ ปุโรหิตเหล่านี้จึงจำเป็นต้องศึกษาอรรถศาสตร์หรือทฤษฎี เกาฏีลยะเองในฐานะพรามณ์ ปุโรหิต จึงน่าจะได้นำแนวความคิดมาจากทฤษฎีด้วย

คำว่า อรรถะกับคำว่าวฤตติ (Vrtti) มีความหมายว่า การยังชีพ หรือ การทำมาหากินเช่นกัน ซึ่งการยังชีพหรืออาชีพทำมาหากินของมนุษย์ จำเป็นต้องอาศัย การพัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุ แต่ความเจริญทางด้านวัตถุที่จะก่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีนั้นต้องเกิดจากการนำความคิดที่เป็นวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมกับวัตถุนั้นอย่างใกล้ชิดด้วย อรรถะ ตามที่เข้าใจกันในคำจำกัดความของอรรถศาสตร์ จึงมีความหมายกว้างกว่าที่เป็น อยู่ในตัวมันเอง การขยายความหมายเช่นนี้ทำให้กล่าวได้ว่า "อรรถศาสตร์" เป็น ศาสตร์ที่ว่าด้วยความเป็นอยู่ที่ดีทั่วไปบนโลกนี้ และเนื่องจากกิจกรรมของรัฐเพียงอย่างเดียวมีทางที่จะทำให้ความเป็นอยู่ที่ดีทั่วไปเกิดขึ้นได้ การปกป้องรักษาพื้นโลก และการครอบครองโลกซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการทำงานของรัฐ จึงถือได้ว่าเป็นแขนงหนึ่งของ ศาสตร์นี้

คัมภีร์อรรถศาสตร์ของ เกาฏีลยะที่สืบทอดแนวความคิดเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครองดังกล่าวมีส่วนสำคัญในแง่ของการให้ความคิดในเรื่องของการแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีทางวัตถุในการเข้าครอบครองและป้องกันโลกในระยะเวลาต่อมาว่า นักปกครองควร จะปฏิบัติตัวอย่างใดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เขาปกครอง และใน การที่จะทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ประชาชนควรจะทำปฏิบัติและมีหน้าที่อย่าง ไรบ้าง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดเห็นได้ว่า ความเป็นมาของการเมืองการปกครอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทฤษฎี หรืออรรถศาสตร์เป็นสาระสำคัญอันดับแรก และขั้น แรกเกี่ยวกับปัญหาการบริหารรัฐทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีอิทธิพลต่อคัมภีร์ อรรถศาสตร์ของ เกาฏีลยะอย่างมาก

๒.๒ ภูมิหลังทางความคิดของมาเคียเวลลี

๒.๒.๑ เหตุการณ์ทางการเมืองและสภาพแวดล้อม

มาเคียเวลลีมีชีวิตอยู่ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) ซึ่งเป็นสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนา และระบบเศรษฐกิจ ในแง่ของศาสนาปราชญ์ของยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้โต้แย้งทัศนคติทางศาสนาของยุคกลางที่ว่า "คนเป็นสัตว์ที่เสื่อมทราม มีบาปติดตัวมาแต่กำเนิด"^๑ และในขณะที่คนยุคกลางเป็นผู้เคร่งครัดในหลักธรรมระงับความสุขสำราญทางกาย คนยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการกลับมีความประพฤติตรงข้าม โดยสาระเป็นคนนอกศาสนา อำนาจของสันตปาปาเสื่อมถอยลงเพราะความประพฤติของพระสันตปาปาบางองค์ ความชิงชังต่อความประพฤติของพระสันตปาปาเจ้าสำราญ และการปฏิบัติงานอันเสื่อมทรามของสำนักพระสันตปาปาได้เกิดขึ้น

ปฏิกริยาดังกล่าวได้เห็นได้จากความคิดที่จะเป็นคนนอกศาสนา ซึ่งมีผลกระทบต่อลักษณะการดำเนินชีวิตหลาย ๆ ด้าน เช่น การตั้งสำนักศึกษาโดยมุ่งเรื่อง ทางโลก ซึ่งขัดกันอย่างแน่นอนต่อระบบการศึกษาทางธรรม ในด้านเศรษฐกิจ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ระบบเศรษฐกิจแบบฟิวทัล ซึ่งการพาณิชย์อยู่ภายใต้การควบคุมของสมาคมผู้ผลิตอันทรงอิทธิพลกำลังถูกจำกัดให้หมดไปกลายเป็นระบบนายทุน โดยความร่วมมือของกษัตริย์กับนายทุน ซึ่งนายทุนสนับสนุนการเงินแก่กษัตริย์ อันจะทำให้ได้ผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ซึ่งเป็นผลให้กษัตริย์ขึ้นชมนับฐานะการต่อรองของตน นอกจากนี้กษัตริย์ยังพยายามรวบรวมอำนาจซึ่งแต่ก่อนใช้ร่วมกับสันตปาปา ขุนนาง และรัฐสภาให้อยู่ในมือของตนอย่างเด็ดขาดแต่ผู้เดียว

^๑ เสน่ห์ จามริก ความคิดทางการเมืองจากเพลโตถึงปัจจุบัน (กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๐), หน้า ๒๑๕.

ไม่มีที่ใดในยุโรปที่เกิดการเปลี่ยนแปลง เท่ากับอิตาลี เพราะใกล้ชิดกับศาสนา มากกว่าชาติต่าง ๆ ชาวอิตาลีซึ่งชั่งต่อความประพุดติและการปฏิบัติงานของพระสันตปาปา บางองค์ รวมทั้งผู้ปกครองรัฐต่าง ๆ ผู้ซึ่งคอยแต่จะแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ สภาพการณ์อย่างนี้ย่อมจะทำให้ประชาชนไม่พอใจและต่อต้าน เกิดความคิดที่จะแก้ไข บางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง มาเคีย เวลลีในฐานะประชาชนคนหนึ่ง ของอิตาลี เกิดความรู้สึกดังกล่าวนี้อันหนึ่ง ดังนั้นแม้ทุกคนจะเกิดความต้องการแก้ไข ระบบ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อความก้าวหน้าก็ต้องถูกยับยั้ง เพราะเกิดการแตกแยก ทางการเมือง และการปกครองของรัฐใหญ่ ๆ ทั้ง ๕ รัฐ ของอิตาลีคือ เนเปิลส์ มิลาน เวนิช และรัฐของพระสันตปาปา

ความแตกแยกทางการเมืองดังกล่าวย่อมทำให้ผู้ที่มีความสนใจทางการเมือง อย่างมาเคีย เวลลีคิดว่า ความเจริญก้าวหน้าของประเทศและของประชาชนจะเป็นไป ไม่ได้ หากประเทศไม่มีจุดศูนย์กลางของนโยบายในการบริหาร ดังนั้นปัญหาดังกล่าว ควรจะต้องขจัดให้หมดสิ้นไป

๒.๒.๒ จุดมุ่งหมายในการเขียนเรื่องเจ้า

มาเคีย เวลลีไม่ได้ศึกษาอะไรตามความสามารถของเขา เนื่องจาก เขามีฐานะยากจน ดังนั้นมาเคีย เวลลีจึง เรียนกับอาจารย์ที่ไม่มีชื่อเสียงและ เรียนใน บ้านกับหนังสือ ๆ มากมายกว่าเรียนที่โรงเรียน ทำให้ความคิดของเขา เป็นความคิด ของตัวเอง (original) ไม่ได้รับอิทธิพลจากใคร ปีคริสตศักราช ๑๔๙๔ เป็น ปีแรกที่เขาเข้ารับราชการเป็นเสมียนศาลที่ไม่มีใครรู้จัก แต่ต่อมาในปีคริสตศักราช ๑๕๐๐ เขาเป็นคนสำคัญคนแรกที่คณะองคมนตรีทั้งสิบให้ไปเจรจาในฐานะทูตที่ฝรั่งเศส ที่นี้เอง ทำให้เขาได้รับประสบการณ์และทำให้เขากระหายในการที่จะเห็นประชาชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี และประเทศที่แข็งแรง ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์เพียงองค์เดียว และซีซาร์ บอร์เกีย (Cesare Borgia) ผู้ซึ่งสร้างระบบการปกครองแบบราชาธิปไตย ให้กับอิตาลีทั้งหมดในปีคริสตศักราช ๑๕๐๒ ความกล้าหาญ เด็ดขาดของซีซาร์ บอร์เกีย นี้เองที่มีอิทธิพลต่อความคิดทางการเมืองของมาเคีย เวลลีผู้มีความต้องการกษัตริย์ผู้เข้มแข็ง

เด็ดขาด สามารถจัดการกับปัญหา (abstraction) ของประชาชนได้รวมทั้งเป็นผู้สร้างระเบียบและดำเนินการตามระเบียบอย่างเข้มงวดเด็ดขาด มาเคีย เวลลี เป็นผู้ดัดแปลงคุณสมบัติ และวิธีการของซีซาร์ บอร์เกีย เกี่ยวกับเจ้าแบบใหม่ (new prince) เพื่อแก้ไขสถานการณ์อันเลวร้ายของอิตาลี ซีซาร์ บอร์เกีย คือผู้จุดจินตนาการเกี่ยวกับผู้ปกครองในระยะเริ่มแรกของมาเคีย เวลลี

ในปีคริสตศักราช ๑๕๑๓ เมื่อรัฐบาลเมดิชิครอบครองฟลอเรนซ์ มาเคีย เวลลี ก็หมดอำนาจลง เพราะรัฐบาลเมดิชิ (Medici) สงสัยในความประพฤติของเขา แม้เขาจะถูกทรมาณมาก แต่เขาก็กล่าวว่าเขาไม่ได้ทำอะไรผิด ภายหลังแม้เขาจะถูกปล่อยแต่ก็ถูกจำกัดขอบเขตให้อยู่ และในตอนนี้เองที่มาเคีย เวลลีเขียนเรื่องเจ้า (The prince) ให้กับโลเร็นโซ ตระกูลเมดิชิ (Lorenzo de Medici)

ถ้าพิจารณาประวัติของมาเคีย เวลลีตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงขณะที่เขาถูกกักขังลงโทษ จะเห็นได้ว่า เขาได้พยายามหุ้ม เทหุทุกอย่างที่การเมือง การปกครอง และในเรื่องทฤษฎี เขาก็พยายามทำให้ดีขึ้น มาเคีย เวลลีต้องการเจ้าแบบใหม่เพื่อมาทำให้ความฝันในเรื่องการช่วยอิตาลีให้รอดกลายเป็นความจริง แต่เขาก็หาคนที่จะมาแก้ไขสถานการณ์นี้ไม่พบ และไม่มีทางอะไรเลยที่จะทำให้ความคิดของเขาบรรลุจุดหมายปลายทางตราบนานเขาสิ้นชีวิต

มาเคีย เวลลีเป็นคนที่รักชาติมาก แต่ความรักชาติของเขานั้น คนกลับคิดไปว่า "เขาเป็นคนที่ช่างสงสัย (skeptical) ระมัดระวัง (caution) และชอบเยาะเย้ย ถากถาง (cynical)"^๑ มาเคีย เวลลีจัดเป็นคนที่ชอบเปลี่ยนแปลงอะไรใหม่ ๆ (innovator) เขาเป็นคนที่ถูกผู้อื่นดูถูกอยู่เสมอ ถูกมองในแง่ร้ายตลอดเวลา

---

^๑William Benton, "Machiavelli, Niccolo" Encyclopedia Britinica (Macropaedia) 11(1943-1973) : 218.

ถูกโยนความผิดให้ (scapecoat) เขาเป็นคนที่ใหญ่แต่ทำอะไรไม่สมปรารถนา^๑ และเป็นคนที่ไม่ได้รับความชื่นชมจากคนอื่น เขาพบแต่สิ่งที่เลวร้าย แม้ว่าเขาจะประสงค์ดีต่อบ้านเกิด เมืองนอนของเขาคือฟลอเรนซ์หรือกับประเทศคือ อิตาลี แต่ผู้ปกครองที่เห็นแก่ประโยชน์และความยิ่งใหญ่ของตนโดยไม่คำนึงถึงสิ่งอื่น เช่น ความเดือดร้อนของประชาชน และความล่มจมของประเทศชาติ ก็ไม่เคยมองว่าความคิดของเขาเป็น เรื่องควรหยิบยกมาพิจารณาแม้แต่น้อย ซ้ำยังลงโทษต่อเขาในฐานะผู้คิดร้ายต่อประเทศชาติ

หากมองข้างนอกจะ เห็นเขาเป็นคนเยือกเย็น ดูหมิ่นศาสนา แต่หากดูจริง ๆ จากงานเขียนของเขาจะ เห็นว่าเขาเป็นคนเอื้ออารี ทำอะไรจริงจัง เป็นคนมีศาสนา ไม่มีอะไรที่จะทำให้เราเข้าใจเขามากกว่าประโยค ๒ ประโยค ที่เขาเขียนไว้คือ "ในขณะที่ฉันหัวเราะ การหัวเราะของฉันนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับฉัน และขณะที่ฉันร่ำร้อง การร่ำร้องนั้นก็ไม่ได้แสดงออกให้เห็นเลยเช่นกัน"^๒ อีกประโยคหนึ่งเป็นคำตอบอย่างดีให้กับทุกคนว่าทำไมเขาต้องยุ่ง เกี่ยวกับการเมืองชนิดเอาชีวิตเข้าแลก โดยเขากล่าวว่า "ฉันรักเมืองที่ฉัน เกิดมากกว่าวิญญาณของฉันเอง"^๓ ดังนั้นเขาจึงทุ่ม เทชีวิตของเขาทั้งชีวิต เพื่อจะทำให้ฟลอเรนซ์และอิตาลีมีระบบการปกครองที่ดี

มาเคียเวลลีเชื่อว่า คนต้องพัฒนาทุกส่วนให้มากจนอยู่เหนือจุดของความดี และความชั่ว จึงจะเข้าใจทุกสิ่งได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเมือง ซึ่งมาเคียเวลลีกล่าวว่า การเมืองนั้น เป็น เรื่องอิสระ ศาสนาและศีลธรรมไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง การเมืองไม่ใช่ เรื่องที่มนุษย์สร้างขึ้นมา แต่เป็นเรื่องของธรรมชาติ การเมืองเหมือนกับต้นไม้ คน สัตว์คือต้องตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ธรรมชาติ (Law of nature) ซึ่งมีเกิด

^๑William Benton. "Machiavelli, Niccolo, "Encyclopedia Britanica (Macropaedia) 11: 230.

^๒Ibid.

^๓Ibid.

เจริญเติบโต แก่ และตาย แต่กระบวนการทางการเมืองที่มีการจัดองค์การดีจะมีอายุยืนยาวกว่าสิ่งอื่น ๆ ดังกล่าวแล้ว^๑

มาเคีย เวลลีตั้งใจเขียน "เจ้า" ให้เป็นที่น่าสนใจสำหรับนักการศึกษา จุดประสงค์ของเขาอีกแง่หนึ่งซึ่งนอกจากจะเขียนขึ้นจากความสลดใจที่ยังหวังจะได้ กอบกู้อิสรภาพขึ้นมา ก็คือต้องการให้เป็นเรื่องที่สามารถปฏิบัติได้ และเป็นเรื่องเฉพาะของบุคคลที่เป็นนักการเมือง เขาต้องการให้คำแนะนำเพื่อจะพิสูจน์ว่า ทฤษฎีทางการเมืองของเขานั้นมีประโยชน์นำไปใช้ปฏิบัติได้ และมาเคีย เวลลีต้องการที่จะก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้อ่านงานเขียนของเขา เขาจึงใช้คำพูดที่เร้าใจและมีข้อความกระตุ้นอารมณ์^๒

มาเคีย เวลลีต้องการเปิดทางสายใหม่ของการเมืองการปกครองที่ยังไม่เคยมีใครสัมผัส (a road as yet untrodden by man) มาก่อน^๓

---

^๑Paul Edwards, "Machiavelli, Niccolo," Encyclopedia Philosophy 5(1967): 121.

^๒Ibid. 120.

^๓William Benton. "Machiavelli, Niccolo," Encyclopedia Britinica (Macropaedia) 11: 230.